

■ EKONOMİDE Diyalog

AYLIK DERGİ

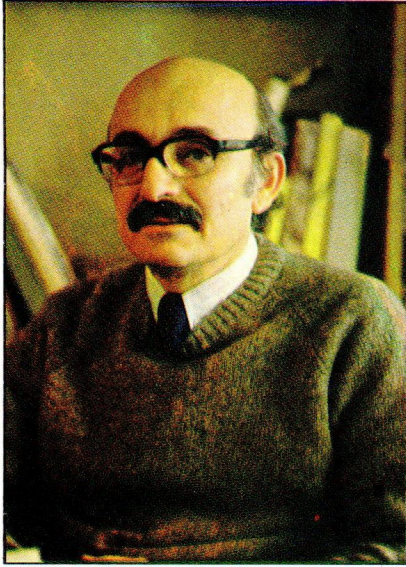
YIL 2 SAYI 10 MART 1984 500 TL.

Dış pazarla
tanışma
bakkalarda
başladı

✓ Kültür Mirasını
Koruma Semineri
alkışlanan bir
başlangıç oldu

Prof. Dr. Metin SÖZEN

m000000 496

BİZ HANGİ KÜLTÜRÜN MİRASIYIZ

1 6-17 Şubat günleri İstanbul'da Milliyet Gazetesi'nin düzenlediği "Kültür Mirasımızı Koruma Semineri" birçok açıdan önem taşı-maktaydı. Resmi kuruluşların dışında, bu boyutta bir seminere hemen hemen ilk kez tanık olunmaktadır. Gerçekten zaman zaman doğal, tarihsel çevrenin korunması konusunda yapılan çalışmalar, ülkemizde de bu konulara duyarlılığın artırılması, gerekli bilimsel birikimin sağlanmasına neden olmuş, artık bilinçli bir uzman, araştırmacı birikiminin var olduğunu kanıtlamıştır. Tüm bu olumlu gelişmelere karşın, ülke ölçeğinde bir koruma bilincinin yaratılması ise sınırlı kalmıştır. Oysa böyle bir bilince ulaşma konusunda, ülkemiz bir bakıma büyük gereksinim duymaktadır: Hem kendisi, hem de uygarlık tarihi adına. Çünkü yeryüzünde Anadolu gibi çok özel bir geçmişi olan toprak parçası üzerinde yaşamaktayız.

Anadolu'nun doğal, kültürel yapısının gerçek değerlendirmelere tanık olmadan yok olup gitmesi, insanlık tarihi adına da büyük bir kayıptır. Buna başta bizim olmak üzere, tüm ulusların hakkı yoktur.

Gelecek kuşaklar, o zaman tarihin en eski çağından günümüze kadar insanoğlunun nasıl bir gelişme gösterdiğini, kültür ve sanat adına neler ürettiğini sağlıklı bir biçimde öğrenemez, geçmişi yargılayamaz.

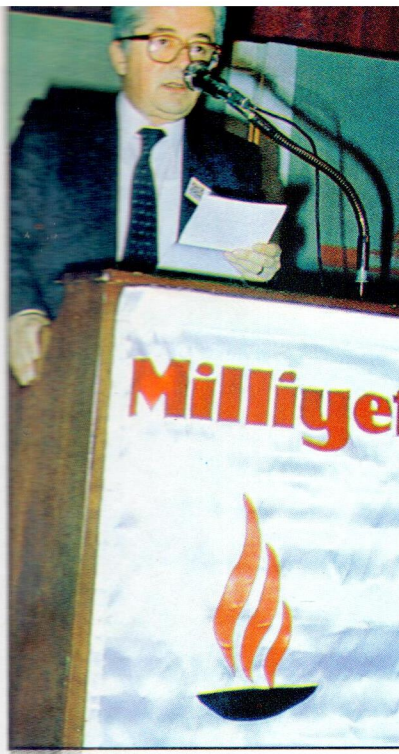
Geleceğe de köklü bir mirasın varlığına dayanarak güvenli bakamaz. Bir tek bu nedenle bile, bizlerin günlük yaşam sıkıntıları arasında da olsa ekmek, su kadar önem vererek bu konulara eğilmemiz gerektiği ortaya çıkmaktadır. Ülkemiz ulusal, uluslararası boyutta eğer saygınlık kazanacaksa, çağdaş düşünceyi geçerli kılacaksa, bunun yolu, doğal, tarihsel ve kültürel mirasın korunmasıdır. İşte deşindiğimiz seminer, böyle bir

gereksinimi bir kez daha ortaya çıkardı. bir anlamda da çıkış yollarını gösterdi. Önemli de buradan gelmekte.

Vurgulanması gereken ikinci bir noktaysa, -başlığımızın dönüşümlüğü gibi- koruma olayının geniş kapsamlı düşünülmesidir. O yüzden "Kültür Mirasımızı Koruma" başlığı özel bir önem taşımaktadır. Seminer boyunca yapılan tartışmaların, çözüm yollarının aramasında büyük yarar sağlanmasının başlıca nedeni, çok değişik eğilimde, çok değişik uğraş alanlarında kişinin katılmasıdır. Katılmamakta, korumun gereği olarak geniş kapsamlı ele alınabilmektedir. Kasırsuz böyle bir sonuçta ulaşmada, gazete gibi iletişim olanakları farklı bir kuruluşun varlığı, büyük etken olmuştur.

Tartışmaların ortaya çıkarıldığı diğer önemli bir nokta da, korumamızı ülkemize özgü yarımlardır. Burada da farklı birikimde kişilerin katılması yararlı ortaya çıkmıştır. Dünyada, kültür mirasının korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması sorununun oldukça eski bir tarihi vardır. Bu nedenle, günümüze kadar değişik yöntemlere, değişik yaklaşımlara ve uygulamalara tanık olunmuştur. Başta Avrupa ülkelerinde olmak üzere, korumaya özen gösteren uluslar, bu yolda önemli adımlar atmışlar, büyük bir bölümünü tekrar yaşama geçirebilmişlerdir. Bu birikimlerden yararlanmak doğaldır. Ancak, çok köklü gelenekleri, çok değişik özellikleri barındıran, yaşatan ülkemizde, birleştirici, her yerde geçerli yöntemlerin yanı sıra, bize özgü yarımların da saptanması gereklidir. Gerçekten bazen Doğu Anadolu'da geçerli olabilecek koruma yöntemlerinin bir bölümü, Batı Anadolu için olmayabilir. Burada bizlere düşen, farklı uğraş alanlarındaki herkesi, ayrıntılı araştırmalar için koruma yolunda katkıya çağırmaaktır. Bu ister istemez bize özgü koruma yöntemlerini de gündeme getirecektir. Anadolu'nun binlerce yıllık birikimi de bunu gerektirmektedir.

Çıkardığı ekler, düzenlediği seminer, açtığı yarışmalarla -kültürel mirasın en hızlı tüketildiği bu günlerde- yeniden koruma konusunda canlı bir ortamın oluşmasına neden olan Milliyet Gazetesi'ni kutlamak gerekir. Ancak bu girişimler bir sorumluluğu da birlikte getirmektedir. Kısa süre içinde gerekliliğinin ve önemini anlatılması güç bir konuya eğilinildiği zaman, bunu sürekli kılmak gerekir. Toplantının sonuç duyurusunda da bu vurgulanmış, kamuoyunu diri tutacak yollar gösterilmiştir. Bu konuya baş koymuş kişi ve kurumların desteğiyle, Milliyet Gazetesi bu görevi sürdürebilirse, çok boyutlu tarihsel ve kültürel bir çevre yaratmada, günümüz ve gelecek kuşaklar adına önemli bir görevi yapmanın onurunu taşıyacaktır. ●

Tarhan ERDEM
Milliyet Gazetesi
Genel Koordinatörü

İSTANBUL'DAN GÖREME'YE KÜLTÜR MİRASIMIZ

Milliyet'in 1984'ün ilk günlerinde başlattığı ulusal boyutlu "Kültür Mirasımızı Koruma" kampanyası, toplumu da uyandırdığı yankı ile güçlenerek sürmekte. Ocak ayının ilk haftasında bir dizi duyuru filminin TRT'de gösterilmesini izleyen yayın paketinde, yayını 15 Mart 1984'de tamamlanacak birinci hamur kâğıda basılı 20 fasikülle kuşe kâğıda basılı 10 poster yer alıyor. Bu yayın paketini bütünlük üzere Milliyet tarafından 16, 17 Şubat tarihlerinde, ülke çapında ilgi uyandıran, 100'ü aşkın bilim ve kültür adamımızın katkılarıyla gerçekleştirilen, bir "Koruma Semineri" yaptık. Aynı anda, lise ve dengi okullarda yazı ve resim yarışmaları düzenlenerek, orta öğretim düzeyinde tarihi eser bilincinin uyandırılmasına gayret gösterildi.

Seminerin açılış konuşmasında da belirttiğim gibi, "Halkın bilmediği, kabul etmediği bir fikrin 'doğru' olması" diye bir gerçek yoktur. "Ulusal halk gazetesi" tanımına yaraşır biçimde kampanyayı yürüten Milliyet'in bu konuda da geniş kitlelerle yakın temasa girmiş olması kampanyamıza gerçekçi bir çehre getirmiştir.

Tarihi eser kavramını sınırlamak düşüncesi bizler için baştan beri önem taşıdı: Her gün hayatın her boyutunda karşılaştığımız, gündelik hayatımızda durmadan yüzyüze geldiğimiz değerleri koruma durumundayız aslında. Türkiye gibi zengin kültürel ve tarihi birikimi olan bir ülkede, tarihi çevreyi koruma bilincini bu nedenle anıtlarla sınırlayamayız.

Kampanyanın bundan sonraki aşamasında, Unesco'nun uluslararası kampanyalarını tanıtan filmlerle Suha Arın'ın yapıtlarının toplu gösterimi ve çeşitli sergiler yer alıyor. Bunun ardından, Milliyet olarak, ülke çapında kampanyanın etkili biçimde sürmesini diliyoruz. Bu amaçlarda, en etkili çözümü arıyoruz.

Büyük bir olasılıkla, her ilimizde, tarihi değer taşıyan eski bir yapının onarılması yolunda kamuoyuna çağrıda bulunacak, onarılan eski yapıların birer kültür merkezi olarak çalışmasını sağlayacağız.

Kampanyanın başladığı günlerden bu yana, bizden maddî-manevî katkılarını esirgemeyen bilim ve kültür adamlarımızın, İstanbul Kültür-Sanat Vakfı'nın ve çeşitli konuyla ilgili kuruluşların görüşlerini de almaktayız.

Yurdumuzun tarihi birikiminin değerlendirilmesi için çaba gösteren UNESCO gibi uluslararası kuruluşların önemini küçümsüyor değiliz elbette, ama asıl çabanın bizden gelmesi de eşyanın mantığı sayılmalıdır. Milliyet, bu çerçevede kendisine düşeni yapmışsa, yapmayı sürdürebilecekse, bizler için bundan daha büyük bir mutluluk düşünülemez. ●